

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ČERVEN 2024 *** ROČNÍK XXV. *** ČÍSLO 6

Citát inspirující:

Současná literatura je v krizi jen do té míry, do jaké byla v krizi
kdykoli předtím.

Lubor Kasal

F. K.

Ilona PLUHAŘOVÁ

V objektivu světa
ctěn i milován
sebemrškačstvím
v lebi bahnem štván.

(Ze souboru Kafkovské immortelly)

68. ŠRÁMKOVA SOBOTKA

Ve dnech 29. června až 6.července 2024 se koná již 68. ročník festivalu českého jazyka, řeči a literatury Šrámková Sobotka. Všechny informace o festivalu najdete na stránkách <https://sramkovasobotka.cz/#> .

Mottem letošního ročníku je *Ve stínu*.

Dovolil jsem si z těchto stránek uveřejnit pozvánku na sobotecké setkání. V jeho průběhu pořadatelé nachystali na sedm desítek programů zahrnující přednášky, autorská čtení, divadla, koncerty, besedy a další projekce a formáty, i tradiční dílny.

Zaujalo mě Divadlo D21 s představením Emil čili O Háchovi či pořad věnovaný Miloslavě Hrdličkové, která se narodila před 140 lety. Program bude určitě bohatý, snad je jen škoda, že již řadu let v rámci festivalu není literární soutěž. Přiznám se, že to byla vlastně moje první soutěž, které jsem se jako autor účastnil. A rád jsem na vyhlášení jezdil, i když jsem neuspěl, neboť zde probíhala diskuse s porotci.

Bohužel časem byla soutěž omezena věkem, tuším do čtyřiceti let a nakonec zrušena úplně. Nás spolek, tedy naši písíci členové zde slavili ne jeden úspěch.

Jezdil jsem do Sobotky i potom, dokonce jsem tam spolu s kolegy vystupoval s naším divadlem o Petru Bezručovi. Nakonec jsem v roce 2016 vystoupil s programem „Autor mého srdce.“

Pochopitelně jsem do Sobotky rád jezdil i na návštěvy k Josefu Jindrovi, který již v Sobotce nebydlí.

Přiznám se, že času je málo a vzhledem k dalším povinnostem se do Sobotky v posledních letech nedostanu. Třeba jednou, až budu v důchodu se tam zase vypravím. Sednu si na náměstí, dám si v cukrárně kávu a zákusek a budu vzpomínat na příjemná setkání s lidmi kolem literatury.

A vám, kteří se podíváte do Sobotky již letos, přeji, aby se vám program líbil a přivezli jste si od pana Šrámka a jeho pokračovatelů hodně inspirativních prožitků.

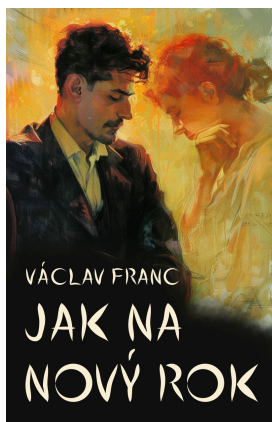
Václav

VÍTE, ŽE ...

- V nakladatelství *Martin Koláček E-knihy jedou* vyšla kniha Václava France *Jak na Nový rok*.

Viz zde https://eknihyjedou.cz/jak_na_novy_rok

- V internetovém časopise *Divoké víno* (134/2024 vyšlo 19.května 2024 najdete představení a poezii Iliny Pluhařové. Viz zde:<https://www.divokevino.cz/13124/pluharova.php>

ČAJ č. 213 – PETR KOUDELKA

V červnovém ČAJi se Vám jako host představuje básník Petr Koudelka z Roztok u Prahy výběrem poezie ze své tvorby. Rozhovor poskytl Miroslav Rezek ze Starých Splavů. („Moje texty jsou jako činka plná závaží, kterou jakž takž zvládnou zvednout v tréninku, ale v ostrém závodě visí medaile hodně vysoko.“)

Připomeneme si 100. výročí úmrtí Franze Kafky a poezii Iliny Pluhařové k tomuto výročí (Kafkovské immortely).

Potřinácté jsem vzpomínal na počátky organizovaného psaní na Jičínsku, tentokrát o sborníku *Sedm střípků duhy*.

Václav

ALOIS MARHOUL

V pátek 10.května 2024 zemřel po dlouhé nemoci ve věku 72 let Alois Marhoul, básník a organizátor Mobilovy ceny.

Alois Marhoul se v roce 1969 vyučil kuchařem, roku 1973 absolvoval Střední hotelovou školu v Mariánských Lázních. Mezi jeho předchozí zaměstnání patří práce číšníka, zástupce ředitele hotelu, metodik řízení stravovacích služeb ve stavebnictví či vedoucí závodní jídelny.

Získal též mnohá ocenění: čestné uznání 1974 a druhé místo 1992 v soutěži Šrámkova Sobotka, dvě 3. místa v soutěži Mladé literární Louny, 1976, 1978. Vydal řadu sbírek a jeho tvorba je zastoupena v mnoha sbornících a almanaších. Jeho poslední oficiálně vydanou sbírkou byla v roce 2022 *Tanec o život*. Patřil k organizátorům literárního života v rámci Obce spisovatelů. Byl znám především jako zakladatel a organizátor Mobilovy ceny, kde uděloval ocenění pro autorky a autory zajímavých básnických sbírek.

Jsem rád, že jsem s ním mohl připravit rozhovor pro náš Časopis autorů Jičínska (ČAJ č.66).
Václav

Foto převzato z osobních stránek Aloise Marhoul.

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

Narine AGARJANOVÁ - TŘI JABLKA SPADLÁ Z NEBE

Vydalo nakladatelství Prostor v roce 2020

Překlad Kateřina Šimová (a doslov)

Román arménské spisovatelky Narine Agarjanové líčí podivuhodný a magický život horské vesnice kdesi v Arménii. Četl jsem autorčinu knihu Čtyři ženy a jeden pohřeb (vyšla později než Tři jablka spadlá z nebe) a musím napsat, že je to kniha stejně poutavá a zajímavá. Autorka výborně zná prostředí a osudy lidí, o kterých píše.

Hlavní hrdinkou je osmapadesátiletá žena Anatolie, která se chystá na smrt. Její život nebyl příliš vydařený, zasáhly do něj historické události jako války, revoluce, hladomory, ale i nešťastné bezdětné manželství, kdy jedinou radostí byla práce v knihovně.

Sledujeme i osudy dalších lidí ve vesnici, například kováře Vasilije Kudamceva, jehož osud se v závěru spojí s osudem Anatolie. Zajímavé jsou i pasáže, kdy autorka přechází do mystických obrazů, například cizokrajný bílý čáp či cikáni putující krajem.

Čtení to není příliš optimistické, neboť v životech vesničanů je příliš trápení, po hladomoru řada lidí padne nebo zemře v souvislosti s válkou. Vesnice se vylidňuje a řada z nich odchází za lepším životem.

Knihla nabízí naději, neboť i v těžkých dobách se třeba věřit. Anatolie Sevojnacová se nejprve brání vztahu s Vasilijem, ale nakonec právě ona, připravená zemřít, přináší naději celé vesnici. Dalo by se říct, že láska vítězí nad smrtí, že někdy se můžeme nadít malého zázraku.

Román jsem četl jako eknihu, takže z něj je složité citovat. Dovolím si krátkou ukázkou ze závěru: *...jak se Anatolie Sevojnacová přesně před jedním rokem a jedním měsícem, v pátek krátce po poledni ... přichystala na smrt, aniž by věděla, kolik krásného ji ještě čeká, a ono to přišlo, to krásné, a dýchá to lehkým a vlnným dechem, tak ať to vydrží ještě dlouho, ať to vydrží navěky, noc bude kouzlit, aby ochránila její štěstí, a koulet si v chladných dlaních třemi jablky, které potom, jak to bývá v marmarských pověstech*

odnepaměti, upustí na zem – jedno pro toho, kdo viděl, druhé pro toho, kdo vyprávěl, a třetí po toho, kdo naslouchal a věřil v dobro.

Jen připomenu, že Kateřina Šimová v doslovu srovnává knihu s Márquezovým románem Sto roků samoty. Václav

JIČÍNSKÝ RODÁK KAREL KAZBUNDA

Při četbě knihy PhDr. Michala Borovičky Kauza K. H. Borovský jsem ke své radosti zjistil, že jedním z historiků, kteří pomáhali objasňovat všechny mýty a nejasnosti kolem Karla Havlíčka Borovského, byl i jičínský rodák Karel Kazbunda.

Michal Borovička o něm na straně 236 píše, cituji:

„Karel Kazbunda patřil k odborníkům, jimž mravenčí práce archiváře nebyla proti mysli. Představoval typ historika zabývajícího se detailem. Neměl literární talent jako třeba Josef pekař, avšak jeho poznatky o Havlíčkových životních peripetiích, získané na základě prozkoumání do té doby nepřístupných rakouských archivů, byly doslova převratné. Kazbunda je publikoval ve 20.letech především v Českém časopise historickém. Havlíčkovi se věnoval i později, když byl v penzi. Po jeho smrti v roce 1982 se v jeho písemné pozůstalosti našlo monumentální dílo, mající bezmála dva tisíce rukopisných stran, které je nyní uloženo v Archivu Národního muzea. Jedná se o práci v současné době asi těžko publikovatelnou, přestože obsahuje sumu vědomostí o Havlíčkovi, která stěží bude někdy překonána.“
Konec citace.

Připomeňme si alespoň v krátkosti životní osudy Karla Kazbundy. Narodil se 24.ledna 1888 v Jičíně, na jičínském gymnáziu maturoval v roce 1906 a v roce 1912 dokončil studia na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Přišla 1.světová válka a mladý doktor filozofie rukoval. Během války utrpěl zranění a dostal se k vojenskému velitelství ve Vídni, kde se mu poštětilo studovat místní archivy. Po 28.říjnu 1918 se podílel na repatriaci českých vojáků a stal se členem mise čs. ministerstva zahraničních věcí. Zasloužil se i o to, že do Čech přivezl opisy cenných historických dokumentů. Originály nepřežily požár vídeňského justičního paláce v roce 1927.

V roce 1930 se stal docentem FF UK a v letech 1921 až 1939 a 1945 až 1948 byl archivářem Archivu ministerstva zahraničních věcí a v letech 1939 až 1945 Archivu ministerstva vnitra. Ve svém dlouhém životě se zabýval převážně dějinami 19.století a přispíval do odborného tisku, přesto jeho jméno není naší laické veřejnosti příliš známo.

Karel Kazbunda zemřel v Jičíně 7.června 1982 ve věku 94 let.

Václav

<p style="text-align: center;">PŘED PACIENTEM SE NESCHOVÁŠ ANEB Z ČEHO SE MŮŽE RADOVAT ZUBAŘ</p>

V čekárně u zubaře a už vůbec ne v křesle v ordinaci nebývá obvykle pacientům do smíchu. To však neznamená, že tato ne příliš oblíbená místa jsou prostorem, do kterého je vstup zakázán různým úsměvným situacím. A pokud muž v bílém plášti, který z pozice pacientů stojí momentálně na té „lepší straně“, má smysl pro humor, pozorovací talent, nadhled a chuť i schopnost sepsat veselé příběhy, může z toho vzniknout vesměs milé a laskavé vyprávění.

Bystrý čtenář brzy pochopí, že sice pacientům, kteří přicházejí s neduhy a bolestmi, není co závidět, ale to není mnohdy ani těm, kteří svůj pracovní život zasvětili „zubařskému řemeslu“ se všemi jeho úskalími i radostmi.

Pro ty, kteří si z nejrůznějších důvodů nepotrpí na vážnou literaturu přichází proto jako na zavalitou knihu „nevážná“ Václava France s vypovídajícím názvem Před pacientem se neschováš aneb z čeho se může radovat zubař. Nabízí pestré, pohodové, odlehčené a někdy i poučné čtení. První a větší část knihy tvoří kratší historky z ordinace, které autor nashromáždil během své dlouholeté praxe a přidal k nim i některé zážitky svých kolegů. Historky jsou následně vystřídány delšími povídkami a dvěma zubařskými pohádkami. Na konec přichází to nejlepší pod označením „něco navíc“. Nebudu prozrazovat, co „to navíc“ je, jen naznačím, že to je to nejlepší z celé knihy - nápadité překvapení, třešnička na dortu na závěr.

Tuto knihu vydalo v roce 2024 nakladatelství Martin Koláček - E - knihy jedou. Nutno dodat, že zároveň „jede“ i Václav Franc, a to

nejen jako velmi pilný autor, ale i jako vytížený, zkušený a oblíbený zubař, což je snadno odvoditelné z obsahu knihy. Jako čtenářka bych se přimlouvala i za její tištěnou podobu, protože vůni knihy, zejména té nové, považuji za nenahraditelnou. Iva Tajovská

ŘEHEČSKÁ TAJEMSTVÍ

6. dubna 2024 se v Jičíně, v pobožce Knihovny V. Čtvrťka v tzv. Bunkru, uskutečnila 24. Řehečská slepice, literární soutěž humoru.

Zubař MUDr. Václav Franc se tentokrát stal redaktorem a uspořádal hledání řehečské podvodní příšery, nejspíše sestry populární Lochnesky. Dostavit na břeh se měl hejtman Ferdinand Krasavec, v jednání byla i návštěva Charlese Třetího, leč návštěva hejtmána byla torpedována jeho paní, která prý byla ztotožněna s objevivší se příšerou. Hrál populární Řehečské kvarteto, tvoří ho tři harmonikáři, jeden z nich je František Tylšar, předseda jihočeské Obce spisovatelů z Veselí nad Lužnicí. V bunkru je prozatímní sídlo knihovny Václava Čtvrťka, její ředitelka paní Jana Beranová s reportérem úspěšně spolupracovala. Každý, kdo přišel, dostal lístek do tomboly, káva a výborné zákusky byly zadarmo. Jednou jsem již v Jičíně byl a rozkoukával jsem se, nyní jsem se opravdu dobře bavil. Přišlo kolem čtyřiceti lidí. Při příležitosti vyhlášení vítězů byla pokřtěna nová knížka účastníků minulých kol soutěže.

Kniha se jmenuje Tajemství třináctých komnat, má tvrdé desky a 210 stránek, vydalo ji nakladatelství Epika, zahrnuje sedmnáct příběhů sedmnácti autorek a autorů.

Úvodní Záhadný nápis rozluštila na starém domě Irena Pluhařová (1973), je z Jičína, je učitelkou a má vlastní nakladatelství.

Věštbu od Piavy napsal Jiří Wilson Němec, rozluštil vzkaz pradědečka od Piavy. MUDr. Franc ví, že je pan Němec na vozíku, hovořil s ním během odpoledne mobilem.

V povídce A proč? odpovídá matka, MUDr. Veronika Miškaříková (1992), na otázky své čtyřleté dcery, jak o neexistujícím Mikulášovi, tak o jejich svítících teniskách, má dcerušku opravdu ráda, pochází z Moravy.

Jaro PhDr. Radovana Lovčího(1977), profesionálního historika a

povídkaře, je o dvojím Kevinovi, trochu moc zamotané.

Nikoho to nezajímá. Iva Tajovská, ročník 1959, bolestně popisuje stáří v elitním stacionáři, kde bývalý pilot Míra na vozíku a bývalá sólistka opery Katrin na chodítku, zjišťují, že štěstí ani ti nejbližší nepromíjejí. Nikdy, opravdu nikdy se nepohádali? Nejlépe je vydržet doma, myslím.

O prvních vodnících aneb prozrazené tajemství, Jiří Šandera, ročník 1961, vystudoval VŠE, má nakladatelství pro mládež. Vodník Vesílk je veselý chlapík a Šandera fantazii meze neklade.

V Nepříjemném odhalení vítěz prozaiků Daniel Dejv, ročník 1973, popisuje kluky, devítiletého Vojtu a patnáctiletého Vaška, a dědu na vsi. Kluci vynalezli klíč do minulosti, která se dědovi nějak nelíbí. Autor píše bohatým jazykem pro postiženého syna.

Povídku Zachránce jogurt napsala Kristýna Petišková (1995), hudebnice v rádiu, píše povídky a poezii. Má jemný humor, tragikomická autoškola je zachycena poněkud jinak, hezky se to čte.

Stařec a koupaliště, anesteziolog Václav Kňourek (1973) napsal i horolezeckou knížku. Stařec chodí na koupaliště, sedí u kiosku s vnučkou a vzpomíná na své zatčení, na válku, na mrtvého kamaráda. Posmutnělé nostalgické čtení.

Jana Burčíková, ročník 1973, napsala Paní květinářku a pana popeláře. Učitelka cizích jazyků vydala sedm románů, hodně cestuje, nyní píše svůj sen, popelář je postava podobná Durychovým nepolibeným slečnám, které neznáme, ale někde tady obcházejí. Květinářka je realističtější, ale chybí mi nějaké zařazení mezi známé lidi z ulice, popelář je úplně vymyšlený, ale krásně.

Námět na román v dickensovském duchu Davida Seltenreicha si nezkusím, je to student gymnázia, ročník 2006, s odlišnou zkušeností.

Velký pátek Kateřiny Hájkové, ročník 1988. Spořádání staří manželé, Leoš a Sylva, se po návratu z volejbalu a posezení s přáteli doma porvou, jenže na Velký pátek... Naivistické, hezké, dojemné.

Život jako čekárna Jana Lipšanského(1968). Auto srazí na přechodu muže, zabije ho, jenže ten se z pitevný ztratí. Překladatel, scénárista, textař, povídkář splnil zadání na jedničku.

Voniš mi. Miroslav Rezek, ročník 1950, povídky zasílá do různých literárních soutěží. „Vidím věci, které jiní nevidí. Cítím, co

oni necítí. Umím číst myšlenky.“ Atmosféra příběhu, jeho tajemství tkví v nedopovězeném příběhu, kolik je mu let, jaká je jeho nemocná žena, kdo je Slídl, moc otázek na konec.

Poselství od Elišky Koppové(1965) volá na scénu velkého šéfa Evalda, jeho druhou ženu, mírnou a milující Marinu, a její dvanáctiletou dceru Ilonu, která rodinku úspěšně rozvrátila. Neočekávané setkání po létech na chalupě bolí pyšného otce i zestárlou nevlastní dceru. Autorka románů je kupodivu se vším hned hotová, dominantní dívka vítězí.

Naše paní Irma Hojná MUDr. Václava France, ročník 1961, vypráví o právě zemřelé osmdesátičtyřleté slavné herečce, která na začátku byla znásilněná sovětskými vojáky. Eduardův otec ji amatérsky režíroval, Hojný ho udal, po válce se neprávem obviněný Eduardův otec zasebevraždil. Za Eduardem přichází redaktor, dostává od něj všechny materiály o otci i o Irmě, ale pak do novin píše, co se zrovna hodí, rozmazává znásilnění. Nic víc se do tisku nevešlo. Trpká pravda v závěru knížky.

Hra na pravdu od Pavla Velešovského, ročník 1976, je televizní odhalování tajemství . Jde o dialog Moderátora, Hosta a manželky, ale pravda bývá jinde, platí jen, že voda vře při sto stupních Celsia.

Knížka Tajemství třináctých komnat mne mile překvapila, stála 180 Kč. Foto v knize i na obálce patří fotografovi, historikovi a publicistovi, Janu Řehouňkovi, ročník 1950.

Jičínské soutěže se zúčastnilo asi padesát soutěžících ve třech kategoriích, v próze, poezii a v písňovém textu, díky představování jsem zhruba získal přehled, kdo je kdo a odkud přichází. Řadu autorů jsem poznal a těšil se, jestli je poznám i v textu. Tématem dalšího ročníku bude patrně železnice.

Otto Hejnic

VZKÁZÁNÍ DANNYMU

Ve Středisku východočeských spisovatelů jsem byl pověřen sestavením sborníku ke 100. výročí narození Josefa Škvoreckého. A tak jsem se sedmi kolegy z naší organizace měl možnost představit ochutnávku sborníku Vzkázání Dannymu, který vyjde na podzim letošního roku v Náchodě. Sborník , resp. příspěvky v něm jsou inspirované životem a tvorbou Josefa Škvoreckého. Přispělo jedenáct autorek a autorů, osm prozaických textů a tři v poezii.

V sobotu 4.května 2024 ve Spolkovém domě v Náchodě proběhlo naše autorské čtení v rámci festivalu Náchodská Prima sezóna. V úvodu dopoledne provedli účastníky akce místostarostové Náchoda Jan Čtvrtečka a František Majer expozicemi rodáků Jana Letzela a Josefa Škvoreckého, které jsou nově instalované ve Spolkovém domě.

Akci zahájila ředitelka Městské knihovny v Náchodě Bc. Lada Kabelová. Následně naše předsedkyně Eva Černošová krátce představila Středisko.

Moderoval jsem autorské čtení kolegů a sám jsem se představil ukázkou povídky Jevgenija aneb Zubař na vojně, inspirované Škvoreckého tankovým praporem). Náchodské setkání pokračovalo společným obědem účastníků v restauraci hotelu U Beránka, kde byl prostor k dalším diskusím a plánům do budoucna.

Následně se účastníci vydali po stopách Josefa Škvoreckého po Náchodě, cesta začala na náměstí u lavičky, jak o ní píše ve své povídce kolegyně Jana Burčíková. Následovala další zastavení na místech spojených s životem a dílem Josefa Škvoreckého jako například restaurace Port Artur, Jiráskovo gymnázium, dům, kde rodila Škvoreckých žila a další zajímavá místa.

Václav

Příjemné sobotní setkání „u Dannyho“ s autory
Střediska východočeských spisovatelů.
Zleva Pavel Frydrych, Ruda Beran, Václav Franc, Pavel Pešát,
Milan Sochora, Miroslav Hoza.
Sedící Josef Škvorecký a Eva Černošová s dcerou Anežkou.
Foto Jan Černoš.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska
Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka
Franczub@seznam.cz
Ročník 25. Číslo 6. Červen 2024.
(5.června 2024)
ikobra.rehec.cz